

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ECONOMIA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 75

Presidència de la Sra. Maria Pilar Sansó i Fuster

Sessió celebrada dia 24 de novembre de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) **RGE núm. 4483/22**, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos, MÉS per Mallorca i Mixt, relativa a impulsar la incorporació de la dona emprenedora dins el sector primari. [1182](#)

2) **RGE núm. 6945/22**, presentada pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, pel procediment d'urgència, per una reducció energètica adaptada a la realitat de les Illes Balears. [1187](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bon dia, senyores diputades i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. FUSTER I ZANOGUERA:

Sí, Sra. Presidenta, bon dia, Antoni Fuster substitueix Sebastià Sagreras.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Sí, Sra. Presidenta, Núria Riera substitueix Virginia Marí. Gràcies.

LA SRA. GAMUNDÍ I MOLINA:

Sí, Sra. Presidenta, Beatriu Gamundí substitueix la Sra. Truyols.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, l'ordre del dia de la sessió d'avui és el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 4483/22 i 6945/22.

1) Proposició no de llei RGE núm. 4483/22, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos, MÉS per Mallorca i Mixt, relativa a impulsar la incorporació de la dona emprenedora dins el sector primari.

Començam el debat de la Proposició no de llei RGE núm. 4483/22, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos, MÉS per Mallorca i Mixt, relativa a impulsar la incorporació de la dona emprenedora dins el sector primari.

Per a la seva defensa i per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Helena Benlloch, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Gràcies, Sra. Presidenta, bon dia, senyores diputades i senyors diputats. Avui presentem una proposta que vol impulsar el lideratge femení en el món rural per continuar avançant cap a la igualtat real d'oportunitats, ja que una major participació de les dones pot contribuir a enfortir el sector primari. Aquest sector és essencial per aconseguir una economia més sostenible, amb major presència de productes de proximitat i de quilòmetre zero, a més de la protecció de l'entorn.

A la darrera jornada organitzada per la conselleria, que se celebra cada 15 d'octubre, sobre la presència de la dona en el sector primari i agroalimentari a les Illes Balears es varen donar aquestes dades: de les 21.012 ajudes que s'han donat durant aquesta legislatura, 7.538 han estat a dones, això representa un 36,8%, i supera la mitjana estatal que es troba en un 25%, però de cada 100 persones que ja treballen en el sector primari a Balears només 24 són dones.

Aquestes dades signifiquen que és necessari seguir treballant per aconseguir una major presència, encara que s'ha demostrat el gran compromís, per una part, des de la conselleria amb què les dones puguin accedir a aquestes ajudes i també, des de les mateixes dones que treballen pel sector primari, amb ser més actives i formar part dels plans existents. Però encara hi ha molt a fer per aconseguir un major nombre de dones treballadores i emprenedores.

Per a una igualtat real és necessària la implicació més intensa d'organitzacions professionals agràries, cooperatives, associacions i confraries, i, sobretot de les administracions a tots els nivells.

Recordem que afortunadament la nova PAC, que entrarà en vigor el 2023, per primera vegada reconeix la insularitat al sector primari de Balears, a més afegeix un percentatge addicional del 15% a les ajudes per a les dones que s'incorporin a aquest sector.

És veritat que existeixen cada vegada més plans de promoció i desenvolupament del sector amb transversalitat de gènere i ajudes per a la inserció laboral de les dones, però encara cal tractar molts problemes, per exemple, les dones pateixen segregació horitzontal perquè hi ha menys assalariades que assalariats, i també segregació vertical en haver-hi més homes que dones a llocs de responsabilitat.

Un altre problema és el caràcter temporal de les explotacions amb la (...) econòmica que implica i la necessitat de conciliació familiar.

També s'ha de tenir en compte l'existència de moltes dones invisibles que es troben vinculades a les explotacions agrícoles i ramaderes sense relació jurídica o administrativa, perquè treballen a les explotacions de les seves parelles, pares o familiars, però que no consten, ja que no tenen titularitat de l'explotació ni tampoc no cotitzen a la Seguretat Social.

Així, el treball que fan és considerat com una ajuda familiar, però aquesta situació implica manca de cotitzacions, de generació a dret de prestacions, com poden ser baixes de maternitat o malaltia, etc.

Considerem que les dones poden convertir-se en agents de canvi fonamentals a l'agricultura, la nutrició i al desenvolupament rural. A més, és important esmentar la quantitat de treball realitzat per la dona que no s'ha reconegut suficientment.

Apostar per fomentar la diversitat de gènere és un signe d'anticipació i de modernitat en la cultura empresarial, així com un factor de rendibilitat. Considerar el tema de gènere des d'una perspectiva de millora de la competitivitat empresarial en el sector agroalimentari constitueix també una nova manera de plantejar projectes dirigits a dones.

No podem oblidar que un increment qualitatiu i quantitatiu de la participació de la dona pot constituir un factor interessant per ampliar la base productiva, generar diversitat, afavorir el relleu generacional i optimitzar el talent disponible i en un futur

arribar a significar una potent oportunitat de continuïtat econòmica i d'organització.

Per tant, aquestes són les raons principals que motiven aquesta iniciativa per a promoció d'una major participació de la dona en el sector primari, especialment en els àmbits de presa de decisió, i per això deman el vot favorable a la resta de grups parlamentaris.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Benlloch. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula el Sr. Alejandro López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidenta. Con esta iniciativa lo que se pretende es abordar una doble problemática: una es conseguir que más gente sienta interés por el sector primario y se añada a trabajar a él, esto es debido a que, como vemos, se tiene que tener especial preocupación en la continuidad del sector y que si que haya gente que quiera dedicarse a ello, esto es una de las partes a abordar, y la otra es conseguir que esa diferenciación que hay entre cuántos hombres ejercen la actividad entre el sector primario y cuántas mujeres lo ejercen conseguir que sea más igualitaria, que esté más equilibrada. Y en ese sentido, además, no es un tema solo que Baleares lo haya puesto en el foco, sino que es un tema que también preocupa a nivel estatal y que preocupa a nivel europeo.

De hecho, la nueva PAC, como explicó la consellera en una de sus comparecencias, cuántas ayudas recibe Baleares tiene que ver con quienes solicitan las ayudas y depende de, por ejemplo, si las solicitan jóvenes tienen un incremento en la ayuda y si la solicitan mujeres el incremento es todavía mayor.

Bueno, es lo que está reflejado, no creo que sea falso porque está reflejado en un documento.

Entonces, en ese sentido es una doble línea donde hay ayudas específicas para que la mujer se incorpore y de esa forma tengan más posibilidades, y hay la necesidad de que aumenten las mujeres que se acercan a trabajar al sector primario, precisamente para equilibrar la balanza y que sí que se consiga una igualdad dentro del sector.

Creemos que es una iniciativa muy positiva que lo que busca, precisamente, es dar más igualdad al sector primario y vitalizar ese sector que creo que hace mucha falta.

Además, lo vuelvo a decir, no es una línea exclusiva de Baleares, sino de toda Europa y de España con lo cual es seguir la estela del conjunto de la sociedad donde vivimos.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. López. Per a la seva defensa i per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Sí gràcies, presidenta. Bé, les dades que ha donat la Sra. Benlloch del PSOE són prou aclaridores, parlem que una quarta part de la gent que es dedica a fora vila són dones, més o manco. Per tant, és evident que necessitam que hi hagi un esforç en promoure la incorporació i el talent de la dona al món de la pagesia.

Al marge d'això, el sector agrari, el sector primari, en general, perquè el sector de la pesca també, són sectors molt masculinitzats, són sectors allà on històricament la dona hi ha estat, hi ha estat molt present, però sempre en un segon pla, sempre invisibilitzada. De fet, la dona en el món del camp sempre ha fet dues feines, abans que històricament la dona s'incorporàs al món laboral, ja la dona en el món del camp feia les dues feines, les tasques que li tocaven per feina a l'explotació agrària i les tasques de la casa, que imposava el món en el qual vivien en aquell moment. Per tant, són exemple clar de la discriminació laboral de la dona.

A dia d'avui, entenem que així com estan les coses, i així com es planteja la feina en el sector primari, seria important pegar una empena per no perdre el talent que representa la dona en qualsevol sector, en aquest cas en el sector primari i l'emprenedoria que representa la dona, en aquest cas, en el sector primari.

Per això presentam aquesta proposta, perquè, a més a més, i això és cert, la Conselleria d'Agricultura, sobretot aquesta darrera legislatura, ha fet molta feina en la incorporació de la dona al sector primari i creiem que és important que hi segueixi fent feina i que segueixi impulsant polítiques actives, com deia, per visibilitzar i per fer possible la incorporació de la dona al sector primari.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Mas. I ara, per a la seva defensa també, per part del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr. Antonio Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, la veritat que poc a afegir al que ja han dit els companys que m'han precedit, perquè s'ha parlat molt. El que sí és cert és que la dona a l'illa de Formentera i a la resta de les Balears ha estat un dels eixos fonamentals del treball al camp, el que passa és que ha estat invisibilitzada històricament i, tot i que feia les tasques, moltes vegades no tenia ni les propietats, sempre passaven les propietats de mans d'homes a mans d'homes i no a les dones, tot i que treballaven en el camp i podien ser les hereves, no rebien aquesta herència, ni la feien.

Fer emprenedoria, potenciar la visualització de la dona al camp, el treball que es va fer amb la PAC també, en què es potencia el preu de les ajudes de la PAC quan és una dona la que treballa en aquesta qüestió, és molt important i crec que una proposta d'aquesta mena, en la qual es fica la perspectiva de gènere, que és necessària també tenir-la, tot i que alguns la

negaran, segur, en el camp, perquè és cert, les dones ja existeixen al camp, fan feina al camp, però no han estat reconegudes, i això també és perspectiva de gènere, i també l'emprenedoria perquè els projectes més innovadors, també vinguin de la mà de les dones.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sanz. En torn de fixació de posicions i per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Assumpció Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Gràcies, Sra. Presidenta, bon dia, senyores i senyors diputats. Des del Partit Popular donarem suport a aquesta PNL, tot i la seva redacció, que és una redacció molt genèrica, no ens concreta quines són les actuacions per aconseguir els objectius proposats. El primer punt diu "impulsar noves actuacions", i el segon "instar el Govern de les Illes Balears a donar suport amb mesures concretes", però en cap moment no especifiquen quines són aquestes mesures concretes.

Aquesta proposició, és una altra declaració de bones intencions, com acostuma a fer el Govern de la Sra. Armengol, i respon només a unes qüestions ideològiques dels partits d'esquerres, però no soluciona els vertaders problemes que pateix el sector primari. Però ja va bé, ja va bé, que els mateixos grups parlamentaris que donen suport a aquest Govern també li posin deures. Per tant, des del meu grup parlamentari farem un seguiment del grau de compliment i aplicació que se'n farà. O si al final quedarà en una petició, com he dit, buida de contingut.

De tota manera, vull dir que la dona ja té un paper cada vegada més rellevant en el sector primari. Només els diré una cosa: les cooperatives agroalimentàries de Balears les presideix una dona, a Menorca, de les tres organitzacions professionals agràries, dues estan presidides per dones, i la responsable d'Unió de Petits Agricultors i Ramaders de les Illes Balears també és una dona. A més, el FOGAIBA ja incrementa puntuació de les ajudes del PDR quan el peticionari és una dona, ja ho fa.

Les dones des de tota la vida, sempre hem desenvolupat un paper rellevant a les explotacions i a les explotacions agrícoles i ramaderes de tot Balears.

Avui, desgraciadament, les dones no tenen feina en els llocs, ni a les possessions, o als llocs a Menorca, perquè el sector està en un clar retrocés per la manca de polítiques agràries d'aquest Govern, preocupat més per la sobirania alimentària i que manté el FOGAIBA a dia d'avui encara sense gerent. Però les dones avui han d'anar a fer feina, desgraciadament, a les ciutats, i açò constitueix una pèrdua de coneixement i experiència en el camp.

El que crec que s'hauria de fer, o el que haurien de fer, per ajudar vertaderament les dones pageses, és exigir a la consellera que aprovi i que pagui d'una vegada per totes les

ajudes del PDR del 2020 i del 2021 i que convoqui les del 2022. No és la solució definitiva, però sí és una ajuda.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Pons. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Jesús Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Presidenta. Si esta redacción, que ha sido calificada de genérica, desde luego a lo que obliga es a unas ciertas reflexiones también genéricas; o sea, aquí pedimos impulsar la incorporación de la mujer emprendedora al sector primario. Puesto que la mujer lleva incorporada al sector primario, según Lévi-Strauss, o Harris, los grandes antropólogos, no sólo están vinculadas, sino que son las creadoras por un reparto de tareas que hicieron nuestros ancestros, que no tenían esta perspectiva, debían tener otras perspectivas, la mujer vinculada al sector primario y a la producción de alimentos lo ha estado siempre, y es considerada histórica y antropológicamente la verdadera inventora de la agricultura, mientras que el hombre parecía dedicarse más a otro tipo de actividades.

Entonces, entendemos que esta vinculación ya existe, la de la mujer. Así que debe ser la de la emprendedora, y no debemos considerar entonces emprendedora como adjetivo, sino como sustantivo; es decir, impulsar la incorporación de la emprendedora, casi debería ser la cosa, al sector primario.

En esta lectura, pues, quiero decir, lógicamente, somos todos perfectamente favorables, como los somos todos en la actualidad, y si además de lo que estamos hablando es de aprovechar las oportunidades europeas y los recovecos o puertas o intersticios que nos ofrezca la PAC y los pilares PDR, sobre todo con el asunto, la cosa resulta evidente, nosotros, además, en este sentido, nuestro grupo está trabajando en un estatuto de la mujer rural y en sus propuestas de emprendimiento, pues lógicamente comprenden..., porque aquí se plantea que es más igualitario y más fomentador de la igualdad el hecho de tratar diferentemente a los dos sexos con respecto a la misma actividad; permítanme que a mi me suponga una contradicción en términos, a mi, que no debo tener una perspectiva adecuada y correcta, pero "fomentar la igualdad por medio de diferenciar", no acaba a mi de resultarme del todo..., puede ser una fórmula, pero es una pena, será desmentido inmediatamente después por el orden en que trabajábamos.

Ahora bien, entonces, ustedes nos piden desde el Parlamento "impulsar nuevas actuaciones con perspectiva de género", el Parlamento debe impulsar estas actuaciones, queda, resulta, desde luego, bastante genérico, entendemos que sí que es un impulso que este parlamento y un poco lo que la actividad política últimamente persigue, y después de pedirnos esto, nos pide que este apoyo, sin concreción en medidas, pueda hacerse extensivo a otras actividades. O sea, es la transversalidad de la transversalidad de la transversalidad de la..., si vamos a ir

haciendo cruces, haciendo tantas líneas transversales unas a otras.

Evidentemente, quiero decir, entendemos que el espíritu que refleja todo esto es el de practicar la igualdad hombre-mujer en todos los campos y en todas las actividades económicas y sociales, y como somos unos profundos partidarios del tema, les votaremos que sí y nos quedaremos tan contentos.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Méndez. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Idoia Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Miren, si ustedes cambian la palabra “mujeres” por “personas” en la exposición de motivos, tal vez podríamos estar de acuerdo. Porque nosotros creemos que hay que favorecer la inserción, efectivamente, en el sector primario de todos los nuevos trabajadores, y que haya más emprendedores que se incorporen a este sector económico, pero nos da igual que sean hombres o mujeres, nosotros no distinguimos a la gente en función de su sexo.

Si queremos que haya más peso en el sector, tiene que haber incentivos para todo aquel que quiera apostar por el sector, por el sector primario, ya sean hombres o sean mujeres.

Aparte, me gustaría que me explicasen en qué beneficia al sector primario que haya más hombres o que haya más mujeres, no a las mujeres en sí, sino al sector primario, que parece que es de lo que va esta iniciativa, según se desprende de su exposición de motivos, que también va de beneficiar a las mujeres, pero también lo justifican porque eso beneficia al sector primario. Bueno, ¿qué pasa, que si hay más mujeres que hombres ya se soluciona el problema?

Es que ustedes desvían la atención del verdadero problema hacia la teoría y la ideología de género, a la que ustedes están siempre ya agarrados para seguir con su discurso, y no solucionan los problemas de la gente de verdad.

El problema del sector primario no es si hay más o menos mujeres que se dediquen al campo, sino que las explotaciones no son rentables; porque cualquier mujer que decida dedicarse al campo lo puede hacer exactamente igual que un hombre, en este país, hace muchos años que las mujeres somos libres para dedicarnos a lo que nos dé la gana. Pero ¿por qué no se dedican muchas mujeres al campo? Pues porque es una ruina, ¡es que es una ruina! Y los pocos valientes que se atreven, merecen nuestro impulso y nuestro apoyo, sean hombres o sean mujeres.

Y el foco del problema no está en si son hombres o mujeres, sino en las políticas públicas que se han llevado a cabo hasta ahora en España y también en Baleares con respecto al sector primario, unas políticas públicas que se han adoptado al dictado de lo que se exigía por los burócratas de Bruselas, que han arruinado nuestro sector primario y han convertido nuestro

país en un sector de servicios. Y de ahí vienen todos los problemas del campo, pero también otros derivados, como, por ejemplo, lo de la sobrepoblación, que tanto hablamos ahora, y luego la España vaciada en otros lugares; claro, si somos un país de servicios, pues la gente se acumula donde hay trabajo, y ¿dónde hay más trabajo en el sector servicios? Pues evidentemente en la costa, que es donde hay más turismo.

Por tanto, todo esto es el fruto de una política equivocada, cerrada, durante muchos años, durante décadas, y ahora es el momento ya, yo creo que ya va siendo hora de ponerle freno, de cambiar las cosas. Y dejarnos de excusas, dejar de decir que aquí el problema es que si somos hombres o mujeres o más hombre o más mujeres... ¡No! Pero si es que, qué mujer... bueno, por supuesto hay mujeres que se quieren dedicar, y todo mi apoyo para ellas y mi ánimo y mi aplauso, porque son unas valientes, pero exactamente igual que los hombres que deciden abrir su explotación en el campo, tal y como están las cosas, que vienen los productos de otros países que es una competencia absolutamente desleal, que no tienen que tener los mismos requisitos que se tienen aquí..., con los productos fitosanitarios..., bueno, los cerdos que vienen de Sudamérica engordados con antibióticos, que aquí está, por supuesto, prohibido -y me parece estupendo que esté prohibido-, toda la producción que viene de África, donde allí los salarios son ridículos, donde no tienen todos los requisitos que tenemos que tener aquí -que me parece estupendo que se tengan aquí-, pero ¡hombre!, vamos a poner un poco de freno ya, ¿no? ¡Es que es una tomadura de pelo!

Y que ustedes nos vengán aquí a decir que aquí el problema es si son más mujeres o si son más hombres. No, miren, el problema es que hay que ser firmes, hay que ponerse serios, y hay que decir las cosas como son, y no por eso uno es antieuropeísta, que es lo que nos dicen siempre: es que son antieuropeístas; no, no, si a mí me parece muy bien que haya una Unión Europea, pero siempre y cuando no nos perjudiquen, porque aquí parece que somos los tontos del pueblo, que no nos perjudiquen. Y nosotros tenemos que defender nuestros derechos y nuestros intereses, le pese a quien le pese, y no hacer caso de los políticos de Bruselas, ¿para qué?, para quedar bien con el consenso progre, con que somos todos aquí, pues, muy ecologistas, que somos todos muy..., bueno, eh, muy estupendos.

No, la cosa no va así. Entonces, hasta que ustedes no cambien su actitud, ya pueden venir aquí con propuestas de que si las mujeres, que si los hombres, da igual: el campo muere, hay que empezar a actuar y, si no, ya les digo, por mucho que haya muchas mujeres o por mucho que haya más hombres, seguiremos igual.

Gracias. Ah, mi voto es en contra, por supuesto.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Josep Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, certament aquesta iniciativa dels grups que donen suport al Govern és una iniciativa genèrica; és més, com deia la portaveu del Grup Parlamentari Popular, una declaració d'intencions que una altra cosa. I indubtablement no resoldrà els problemes de l'agricultura, de fet, jo crec que poques proposicions no de llei podrien resoldre els problemes de l'agricultura, però, certament també, no afronta els temes més generals i els temes més preocupants i els temes més estructurals de la situació de l'agricultura, però tampoc no és necessari que ho faci, perquè, evidentment, tots els grups parlamentaris presentem iniciatives que són més de detall o més d'un tema en concret, i no de la problemàtica més general o estructural.

Per tant, aquests comentaris -diguem- no desdiuen en res la iniciativa presentada.

I és vera, i compartim que un objectiu és que s'incorporin moltes més persones al sector primari, homes i dones, això també ho podríem subscriure. Ara bé, dins la poca quantitat de gent que s'hi incorpora, és evident que continua havent una preponderància d'afiliats a la Seguretat Social i d'empresaris que són homes i no dones i, per tant, intentar, encara que no sigui el problema principal, intentar que hi hagi més igualtat d'oportunitats a un sector que té aquest predomini -almanco, d'una manera visible- té aquest predomini, benvingut sigui.

Per tant, nosaltres, com que estam absolutament d'acord amb la igualtat d'oportunitats, que els poders públics remoguin els obstacles perquè existeixi més igualtat d'oportunitats, sempre ens semblarà una política correcta, des d'aquest punt de vista la filosofia genèrica que informa aquesta iniciativa ens sembla correcta i, per això, li donarem suport.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. Ara, per contradiccions i per part del grup proposant, té la paraula, en primer lloc, la Sra. Benlloch, per un temps de cinc minuts. Sra. Benlloch.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Gràcies, Sra. Presidenta. Primer de tot, volia agrair el suport dels grups parlamentaris i també les aportacions que han fet cada un d'ells.

Nosaltres sí que pensem que aquesta proposta pot implicar en un futur, per una banda, més dones treballadores, que constituïrien una base social enriquidora en incrementar el compromís, l'interès actiu, introduir transformacions estructurals en els mercats i en el conjunt del sector primari. I, per altra banda, la incorporació de més dones emprenedores podria suposar un avanç en els processos de presa de decisions, modernitzar llenguatges i estils, avançar cap a equilibris i acostar-se cap a uns mercats, també, caracteritzats per una major presència de dones. Factors amb forta incidència en la competitivitat, en la capacitat d'innovació de les organitzacions i en el desenvolupament del medi rural.

Per tant, cal defensar la necessitat d'abordar la qüestió de gènere, no sols com una necessitat d'equilibri social en aquest àmbit, sinó com a factor de competitivitat i sostenibilitat d'una activitat econòmica que ha de ser cada vegada més important a Balears, com és el sector primari.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Benlloch. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidenta. Voy a intentar explicarle al Sr. Méndez..., usted aplica una visión de igualdad sin tener en cuenta que no todo el mundo parte de las mismas condiciones. Hay una diferencia muy grande entre igualdad y equidad, y yo se lo intentaré explicar de una forma gráfica, donde se imagine una valla de metro setenta, donde una persona mide uno ochenta, otro mide uno sesenta y otro mide uno veinte; su concepto de igualdad sería para todo el mundo el banco mide lo mismo, pero es evidente que la persona de uno veinte necesita un banco más alto que, a lo mejor, el de uno sesenta, que es equidad.

Entonces, por eso le digo que cuando se intentan aplicar políticas de corrección de desigualdades, se hace desde un punto de vista de la equidad en si. Pero eso es como una..., es un tema de sentido común, que por eso prefiero explicarlo, porque cuando uno ve que aplica políticas correctoras para paliar situaciones sociales, lo normal es que se intente mirar desde el punto de vista de la equidad. Por eso, cuando usted dice un: ¿por qué hay que aplicar más políticas favorables a mujeres en lugar de a todo el mundo igual? Pues, precisamente, se ha detectado que hay muchas menos mujeres trabajando en el campo que hombres, básicamente es un tema de: hay que hacer un esfuerzo más grande. Ya está, no es más.

Luego quería comentar también un..., otra, a la diputada de VOX, la Sra. Ribas, claro, dice: le da igual si son mujeres o hombres lo que se incorpore. A ver, desde un punto de vista político, ya no me meto si uno es de izquierda o de derecha, ¿cómo a los políticos les va a importar o les va a dar igual que la mitad de la población no esté implicada en un sector económico, educativo, etc.? Quiero decir, ¿no nos preocuparía si todos los científicos fuesen hombres? De hecho, ¿no se hacen políticas activas para que las mujeres se acerquen a la ciencia, haya cada vez más y tengan más peso? Pues es lo mínimo, pero con el sector primario; se está diciendo que una gran parte de la población es masculina, está muy masculinizado, se tendrán que hacer políticas para que se acerquen, al margen de que hay que revitalizar el sector, por supuesto. Pero creo que nunca está de más intentar conseguir equilibrar la balanza en quién se dedica a qué. Creo que eso es un tema que todos los políticos miran y no creo que tenga que ver tanto con ese sectarismo que usted dice.

Y lo que sí que me gustaría remarcar es una contradicción muy grande que es, claro que tenemos que luchar por lo nuestro y lo propio, pero que me lo diga un grupo que está en contra

del título VIII de la Constitución, que precisamente es contra el estado de las autonomías, que es lo que permite que las comunidades autónomas luchan por lo propio, pues ¡oiga!, si lo que no le gusta que viene de Bruselas le parece centralizador y le parece que no se ajusta, lo mismo le pasará si se lo manda uno de Madrid y no hay estado de autonomías. Creo que aquí, está muy bien, claro que hay que luchar por lo propio y hay que ajustarse, estamos en Baleares, queremos luchar por lo propio. Si encontramos alguna fórmula legal para ese problema que usted dice, que es que nos vengan muchos productos de fuera de Europa que evidentemente no compiten en las mismas condiciones, pues bienvenido sea, pero de momento tenemos unas reglas jurídicas que hay que cumplir y que todos las tenemos que cumplir, y en Baleares también.

Nada más. Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. López. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Moltes gràcies, presidenta. Vull donar les gràcies a tots els grups que votaran a favor i, per tant, permetran que s'aprovi aquesta proposició no de llei.

Només vull fer uns comentaris perquè la veritat és que la intervenció de VOX m'ha semblat, com a mínim, contradictòria i incoherent, com a mínim, com a mínim, perquè ara resulta que, segons VOX, la pagesia va malament per culpa del turisme; segons VOX, la pagesia va malament per culpa del turisme, però al mateix temps voten en contra que els hotels hagin d'emprar producte local, i demanen intervenció pública, és a dir, demanen polítiques actives dels governs, dels diferents governs, perquè això no sigui així, però al mateix temps estan en contra que les administracions públiques intervinguin en l'economia. Per tant, és del tot incoherent.

I després reclamen sobirania, però, és clar, aquí el problema és el subjecte de la sobirania, si la sobirania és per a l'Estat o la sobirania és per a cadascun dels territoris. És clar, nosaltres intentam ser coherents, per això reclamam equilibri a l'economia, equilibri social i treball des de la perspectiva de gènere, en aquesta proposició no de llei. Per què? Perquè hi ha un desequilibri, per tant, necessitam que hi hagi equilibri perquè qualsevol societat que vulgui ser equitativa també ha de ser equilibrada en tots els seus aspectes, econòmics, socials, etc.

Per tant, des de la coherència també, per dir-ho de qualque manera, es combat l'extrema dreta.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Mas. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, vull agrair el suport dels grups que sí que donam suport a aquesta proposta i, òbviament, em sum al que acaba de dir el Sr. Mas, del Grup Parlamentari MÉS, perquè, és increïble, al camp les dones han estat invisibilitzades; l'objectiu d'aquesta..., òbviament les dones són persones, potser, per ventura, quan parlen de la violència intrafamiliar en lloc de violència de gènere, pensen que no són persones, però és que la proposta és per potenciar el rol de la dona al camp, tal vegada és que el sentit de la proposta no queda clar, potenciar el rol de la dona al camp. S'augmenten les partides per potenciar el rol de la dona al camp; la PAC, perquè és necessari que una tasca que s'ha fet i no ha estat remunerada, i el més dolent és que sigui una dona qui ho digui, és doblement preocupant, doblement preocupant que no s'adoni que la lluita que s'ha fet pel feminisme, per arribar al lloc en el qual es trobaven les dones al camp, a la política, a qualsevol cosa, la igualtat, la igualtat vol dir això, que puguin estar al mateix lloc, que la menyspreïn d'aquesta manera.

Crec que s'ho haurien de fer mirar!, bé, o no, que no s'ho facin mirar, però s'ha de dir, s'ha de dir!

Que si canvia la paraula "dones" per "persones", és que, de veritat, crec que hem perdut el nord, o jo almenys sé on és i no és al mateix lloc que al de la resta.

Res, com he dit, vull agrair el suport dels grups que donaran suport i que continuarem treballant perquè és necessari i com veiem encara més és més necessari que mai treballar en el vessant feminista i de gènere.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sanz. Ara, acabat el debat, passam a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 4483/22.

Vots a favor?

Vots en contra?

LA SRA. SECRETÀRIA:

12 vots a favor, 1 en contra.

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei RGE núm. 4483/22, relativa a impulsar la incorporació de la dona emprenedora dins el sector primari.

2) Proposició no de llei RGE núm. 6945/22, presentada pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, pel procediment d'urgència, per una reducció energètica adaptada a la realitat de les Illes Balears.

Tot seguit passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 6945/22, presentada pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, per una reducció energètica adaptada a la realitat de les Illes Balears.

Per a la seva defensa, per part del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, té la paraula el Sr. Josep Melià -que em fa riure-, Sr. Melià, té la paraula.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Sra. Presidenta, no he dit ni una paraula... encara. Bé, El Pi va presentar aquesta iniciativa titulada *per una reducció energètica adaptada a la realitat de les Illes Balears*, dia 16 d'agost del 2022, i la va presentar per urgència, perquè és evident que algun punt de la nostra iniciativa necessitava una tramitació molt més ràpida de com s'ha produït, perquè, malauradament, han passat gairebé més de tres mesos i la realitat és que el tema, a part de perdre actualitat, les capacitats jurídiques de reaccionar en el tema que planteja aquesta iniciativa s'han vistes minvades pel transcurs d'aquests terminis.

Evidentment, nosaltres el que reclamariem és que les iniciatives per urgència es tramitassin realment d'una manera ràpida perquè si no, evidentment, perden molt de sentit.

Dit això, feta aquesta petita introducció, el context de la nostra iniciativa és, evidentment, la crisi energètica provocada per la guerra o la invasió de Rússia d'Ucraïna. Aleshores, com a conseqüència d'aquesta invasió russa a Ucraïna el que s'ha provocat és un encariment brutal dels preus dels combustibles, això ho sabem tots. Com a conseqüència d'aquesta situació, es va reunir el Consell extraordinari de Ministres d'Energia de la Unió Europea i dia 26 de juliol de 2022 es varen adoptar una sèrie de decisions, concretament es va apostar per una reducció de la demanda elèctrica. I en el cas d'Espanya es va decidir fixar aquesta reducció de la demanda en un 7% del gas.

Precisament, per aquest acord a nivell d'Unió Europea, l'Estat espanyol va dictar el Reial Decret Llei 14/2022, un reial decret llei que en el seu moment, el mes d'agost va causar enorme alarma social i molta polèmica pública, per les mesures que adoptava de reducció de la demanda energètica. Com tots vostès recordaran, es va establir un mínim de graus en cas que un establiment públic funcionàs amb calefacció, aquest mínim era de 19 graus i es va establir un màxim de 27 graus, en cas que aquell establiment públic funcionàs amb aire condicionat. I, a més a més, es varen introduir altres restriccions, com pugui ser que els aparadors haguessin de tancar els llums a les 22 hores i que hi hagués un tancament automàtic de les portes dels locals comercials que donen al carrer. Una mesura que, a més a més, es va fer d'una manera molt precipitada, sense temps d'adaptació per part dels locals comercials, i que va generar més inseguretats jurídica, perquè hi havia molta confusió sobre com s'aplicaven algunes de les determinacions.

El plantejament de la nostra iniciativa és sobretot de defensa de les competències de les Illes Balears, perquè si les Illes Balears, segons l'Estatut d'Autonomia -que és una llei orgànica de l'Estat, mai no hem de deixar de recordar que és una llei orgànica de l'Estat- atorga la competència exclusiva al Govern de les Illes Balears o a les institucions de les Illes Balears en matèries com el transport, el ferrocarril, les carreteres, el transport marítim entre diferents punts de la comunitat, la vigilància i la protecció dels seus edificis, foment del desenvolupament econòmic, d'acord amb les bases i condicions generals, indústria, comerç, etc., i tenim una Llei de

canvi climàtic que estableix que el Govern de les Illes Balears, o les institucions de les Illes Balears han de realitzar una determinada política pública per evitar el consum excessiu energètic, avançar cap a l'estalvi energètic i cap a fonts renovables de producció d'energia, aleshores, el nostre grup entén que és una invasió competencial per part de l'Estat que estableixi una regulació tan concreta i detallada que no dona marge de maniobra a la comunitat autònoma de les Illes Balears; i, a més a més, estableix una regulació per a tot l'Estat, quan és evident que les condicions climàtiques i l'economia i els teixits productius de les diferents comunitats autònomes, idò són prou diferents.

Per tant, per ventura, el que s'hauria de fer, i aquest és el plantejament d'El Pi, és que cada comunitat autònoma tengués un marge de decisió sobre les temperatures, sobre els condicionaments dels locals comercials, a fi i efecte de ser respectuosos amb les competències que atorguen els respectius estatuts d'autonomia i, a fi i efecte, d'adaptar-lo a una realitat diferent de cada territori, perquè no crec que haguem d'aplicar el mateix a Galícia, a Balears, a Ceuta, a Canàries, perquè hi ha condicions climàtiques evidentment diferents.

Per tant, la nostra proposta era: primer de tot, que el Govern de les Illes Balears...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Melià, ha d'anar acabant.

EL SR. MELIÀ I QUES:

... -vaig acabant, perdoni, Sra. Presidenta-, primer de tot, que el Govern estudiàs aquest reial decret llei, dictat per l'Estat, per si podia ser inconstitucional i, en cas que arribàs a la conclusió que podia haver-hi una invasió competencial, s'interposàs el recurs.

Segon, que el Govern aclarís, mitjançant instruccions o resolucions, els continguts i els dubtes que generava aquest reial decret llei.

I tercer, incidir en una política més decidida d'estalvi energètic i de generació en fonts renovables i una aposta clara pels parcs eòlics marins.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. En torn de fixació de posicions, per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Núria Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, presidenta. Sr. Melià, des del Grup Popular compartim i donam suport, evidentment, als argumentaris que consten en aquesta proposició no de llei, com les exposicions que vostè ha fet, amb les actualitzacions, evidentment, necessàries pel pas del temps des que la va presentar.

Ja vàrem manifestar en el seu dia que no només produïa, aquest reial decret llei, confusió i malestar a la ciutadania, sinó fins i tot una certa indignació i ofensa, pel fet que l'Estat ens hagués de dir a quina hora havíem d'encendre i apagar el llum, posar la rentadora o quina temperatura havíem de tenir dins ca nostra. I, és més, als empresaris i autònoms -com vostè ha dit- que, a més, venien d'una època difícil, molt difícil, d'haver tengut els comerços tancats durant tot el temps de la pandèmia, a més, se'ls obligava no només a apagar els llums dels mostradors la qual cosa creava inseguretat ciutadana en el carrer, sinó també a fer tota una sèrie d'inversions per canviar les portes, com ha exposat vostè.

Consideram que totes aquestes mesures, a més, a part de ser frívols i populistes, no eren la solució; la solució passava per la serietat, la solució passava per seure amb els sectors afectats a negociar o veure les necessitats que hi havia, i la solució passava sobretot pel diàleg -com ha dit vostè- entre les comunitats autònomes i, a més, amb els representants de tota la ciutadania, que són els que realment han d'aportar aquesta sensibilitat i aquestes solucions.

No les mesures populistes com les que inclou aquest reial decret llei o les que el mateix Pedro Sánchez va dur a terme, llevant-se la corbata, aquell gest de llevar-se la corbata, que ara, a dia d'avui, ja ha oblidat, ara el tornam veure ja amb la corbata posada, per la televisió, quasi cada dia.

Les comunitats autònomes, com ha dit, varen criticar que moltes d'aquestes normes eren superposades, com diu vostè, a les recollides en els mateixos estatuts, com en el cas de Balears: generava falta de concreció, inseguretat jurídica, dificultat per aplicar la normativa i els procediments sancionadors a disposició de les sancions, perquè envaïa les seves competències, fins i tot hi havia administracions autonòmiques que no sabien ni a quina conselleria, en concret, havien de distribuir les previsions establertes en aquest reial decret llei.

I el fet de demanar un informe jurídic és que, el que ens sorprèn i no ens sorprèn, és que la Sra. Armengol no ho hagués fet ja a iniciativa pròpia, un govern que defensa tant el federalisme, fins i tot, el federalisme interior dins la mateixa comunitat autònoma, no demanàs fins i tot salvar aquell federalisme, aquelles competències pròpies de la comunitat.

Estam totalment d'acord que es necessita fer una revisió jurídica a fons de la seguretat jurídica d'aquest reial decret llei. No oblidem que, fins i tot 24 hores -per afègir qualche cosa al que vostè ha dit-, 24 hores abans de la seva votació, el mateix Govern, el Sr. Sánchez, no tenia ni tancat els suports entre els seus mateixos diputats i, a més, va sortir endavant amb 187 vots a favor i 161 en contra, amb la qual cosa, el fet que quasi la meitat de l'Hemicicle -ho hem dit altres vegades- no doni suport a una norma que hauria de ser per millorar la sostenibilitat energètica, l'estalvi i la vida de la gent, hauria de fer pensar a un governant mínimament seriós.

No m'estendré més -com li he dit-, li donarem tot el suport amb aquesta redacció o aquella millorada que s'hagi de fer per actualitzar la proposta, i esperam que no tinguin por aquells que consideren que té tanta seguretat jurídica, a donar suport

que es faci una revisió de les competències pròpies de la nostra comunitat .

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Riera. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. Alejandro López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidenta. Por poner un poquito en contexto, aunque el Sr. Melià ya lo ha comentado: fueron, es, un decreto de medidas urgentes a causa de una guerra, una guerra que encareció por completo el combustible, con lo cual, de forma urgente la Unión Europea pidió a los estados miembros que se adaptasen, aquí tocó un 7%. Es verdad que, como era de urgencia, se hizo de una forma rápida, pero también es cierto que las medidas de forma numérica sí que permitieron, de una forma rápida, un gran ahorro energético para España, acercarse a la cifra que pedía la Unión Europea.

Es cierto que la iniciativa es de hace tres meses, con lo cual el punto segundo lo votaremos a favor, porque todo lo que sea aclarar, explicar y, sobre todo, como estamos hablando de eficiencia energética, justamente en Baleares tenemos muchas líneas para comercios y empresas, en general, incluso para viviendas particulares, para acogerse a la eficiencia energética, entonces, informar de ellas tampoco está de más. Lo que pasa es que han pasado tres meses que, bueno, que eso no tiene nada que ver con quién ha propuesto la iniciativa en sí, sino con los ritmos dentro de la institución.

A mí me choca mucho que se ponga tanto el acento en los grados de temperatura, cuando ya había una regulación de las temperaturas -que la puso Aznar, no me lo estoy inventando-, lo que pasa que es verdad que era con otro tipo de numérico, pero ya la había. Entonces, a lo mejor hay medidas que pueden generar más confusión, pero las temperaturas máximas y mínimas es algo que ya hace más de una década estaba realmente puesto, ya se puso también en su momento y tienen según qué sentido entender que nos tenemos que ajustar a un ahorro energético y a una eficiencia energética, cuando a nivel europeo y a nivel global hay una lucha contra el cambio climático, y son unas tendencias que se van aplicando.

Yo no me voy a extender en debatir si 27 ó 19 es mejor en Baleares o no, es verdad que en Baleares, pues te costará más en verano que tu aire acondicionado te llegue a 27, y en Galicia se parará antes, bueno, vale, no me voy extender en eso, porque sí que es verdad que cada comunidad autónoma tiene unas características muy específicas.

Donde sí que me gustaría -que además lo apoyaremos- es en el tercer punto, que es el que impulsa, además, ahorro energético y eficiencia energética. No se trata solo de conseguir cambiar el modelo energético, de basarlo en renovables, el uso de renovables, sino también en conseguir la eficiencia energética, quiere decir consumir menos energía. Concienciar a la población, concienciar a todas las empresas de que se consuma...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... -sí, sí, lo pone, por eso digo que votaremos a favor-, creo que es muy importante y es la línea de futuro que se tiene que seguir, no sólo conseguir la transformación de obtener energía de energías renovables, sino adaptar todas las viviendas, todos los negocios, para que no se consuma tanta energía.

En el punto primero, es verdad que en este caso, ahí no lo votaremos a favor, pero porque nosotros creemos que no está vulnerando ninguna competencia, en el marco en el que en un contexto de urgencia se crea un decreto y te dice unas normas en sí, o un marco común para seguir, creo que no lo invade. Habrá otros grupos que a lo mejor crean que sí y votarán a favor, con toda su legitimidad.

En nuestro caso, en el segundo punto creo que sí que se tendría que haber hecho, ya debatimos algo parecido y lo hemos dicho más de una vez, todo lo que sea informar, todo lo que sea saber adaptar, nunca está de más, sobre todo cuando justamente en Baleares hay muchísimas líneas para eficiencia energética, habilitadas por el Govern de las Illes Balears, tanto para empresas como para particulares.

Aprobaremos tanto el uno como el dos y votaremos en contra... -perdón-, al segundo y al tercero votaremos que sí, y votaremos en contra al primero.

Muchas gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. López. Per part del Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Jesús Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Presidenta. Sr. Melià, en primer votaremos que sí por el punto que ha añadido usted *in voce*, de que las medidas..., los urgentes, lo que se tramita por el proceso de urgencia se haga urgentemente, de ese considérenos unos profundos partidarios.

Vamos a ver, nos hemos adaptado de todas maneras, por lo visto ya vamos a vivir en este mundo, las medidas urgentes ante situaciones urgentes y repetidamente emergentes, porque ya todo es una urgencia, y además es extraño, porque recuerdo que al principio de esta legislatura, que todavía no vivíamos en el mundo de las medidas urgentes y de las emergencias, nosotros ya les alertábamos del peligro, la tentación para los ejecutivos y los legislativos de tratar los asuntos como emergentes y urgentes, y la tentación que les supone en cuanto a incremento de su autoridad.

Es extraño, luego hemos vivido toda una serie de procesos, pero por lo visto no se van a terminar. Todo se ha dicho, si hubiéramos querido vivir entre el año 2000 y el año 2010 como emergencias, hubiéramos podido hacerlo, por lo visto nuestra sociedad, entonces, no decidió vivir como emergencias, pero hubo otras muchas razones que podríamos haber considerado tan emergentes como las que compartimos en la actualidad.

Entonces, este llevarnos..., vivir en estado de emergencia hace que el principal responsable último en este país, en nuestro sistema y en los países de nuestro entorno, de la generación y la distribución de la energía, pida, y ello es el único punto, porque si no nos abstendremos en su tercer punto, no hay tres cuestiones urgentes, que son el ahorro, la eficiencia y la generación mediante renovables, hay dos: la eficiencia, debemos trabajar en que la energía se utilice eficientemente, y no se pierda como las aguas en sus distintas canalizaciones, y debemos hacerla por medio de renovables, entre otras cosas, porque aquí no tenemos otra cosa y no estamos tampoco dispuestos a buscarlo y utilizar otros recursos, así que los recursos de los que disponemos son renovables, son el sol, el mar y el viento, trabajemos en ellos.

Pero imponer desde el responsable, desde una administración que es responsable, por como es su participación, tanto en la generación, como en la distribución, imponerle: ¡no, lo que tienes que hacer es ahorrar!, no deja de ser un poco una..., no sé, quiero decir, imagínense situaciones similares, un presupuesto familiar donde uno puede entender dos cosas: o llevamos mucho a nuestros hijos o a nuestros dependientes, o les solicitamos mucho que ahorren. Bueno, ustedes entenderán qué considera mejor el padre de familia, en aquel viejo concepto que consideraban los anteriores códigos civiles.

Entonces, nosotros no somos partidarios...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

..., le doy un poco..., estaba dándole la solera, digamos, que tiene el concepto, ¿no?

Entonces, bueno, quiero decir estos responsables, digo, no se puede pretender ser responsable, yo me encargo de traerte y de proporcionarte una cosa, y decirle: pero tú lo primero que tienes que hacer es ahorrarla. O sea, debilita la relación, no la hace..., quiero decir... Y además, sabemos para qué utiliza la energía la humanidad, cuanto más podamos aportar y cuanto más barata logramos ofrecerla, cuanto más renovable sea, mejor, pero cuanto más haya y más haga crecer nuestras capacidades mejor. Esto es que..., lo siento, pero es reaccionario, este "recortémonos", ¿eh?, quiero decir, es reaccionario, no si quieren en nuestros conceptos en este momento de izquierdas y derechas, sino sobre la evolución de la humanidad y hacia dónde va el mundo, es antiprogreso, es anticrecimiento, es anti todo, que es verdad que hay muchos grupos aquí que lo son.

Entonces, dentro de eso, ya le digo que nos parece muy bien de todas maneras sus dos puntos: primero, esta invasión competencial que ha dado usted, que no tiene en cuenta y precisamente si vivimos en un país plurilegislativo es para poder adaptar precisamente las medidas a las diferentes realidades, además, bueno, las que invoca el Sr. Melià, con toda la razón, pues climáticas, de usos, de hábitos, de tejido productivo y de esto; es verdad que estas normas tan genéricas y después de tan difícil aplicación, y tan lo otro, que, por supuesto, creando un marco de incertidumbre, que es que ahora en este país, el que tiene un negocio tiene un problema, tiene

que leer por la mañana, saber qué es lo que tiene que hacer, qué les imponemos o qué les dejamos de imponer.

Y les recuerdo, en el marco de una política de reconstrucción postpandemia, que debería ser por el momento nuestro principal objetivo, volver a una normalidad. O sea, lo otro, lamentablemente empezar ahora con las imposiciones de otras emergencias, porque vendrán otras emergencias que harán otras emergencias, nos hará vivir en un continuo estado de emergencia...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Méndez ha d'acabar.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

..., lo que no será ni saludable, ni recomendable para ninguna sociedad que pretenda progresar.

Gracias, Sra. Presidenta, he terminado.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Méndez. Per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Joan Mas.

EL SR. MAS I TUGORES:

Gràcies, presidenta. Bé, nosaltres votarem a favor de tots els punts de la proposició no de llei. El primer punt és una qüestió de defensar la sobirania i les competències de les Illes Balears i, evidentment, crec que si hi ha algú que té dubtes, s'ha de revisar i s'ha de mirar, després ja veurem què diu l'informe, però votarem a favor.

En el segon punt, també hi votarem a favor, però a veure si ens entenem, jo crec que si hi ha una situació sobrevinguda o si hi ha una emergència climàtica o si hi ha una necessitat real que el Govern, que les institucions intervenguin i diguin així com s'han de fer les coses, o a quins graus han d'estar els termòmetres, els termòstats en els centres comercials, etc., tampoc no passa res. També he de dir que hi ha un decret de fa 14 anys, que a les grans superfícies i a segons quins llocs ja diu a quants de graus ha d'estar a la temperatura; és a dir, és una qüestió en què de vegades no tothom aplica el sentit comú i ho ha de fer el Govern per a la resta. Però al cap i a la fi també hi votarem a favor.

I del tercer punt, evidentment, també votarem a favor, tot i que creiem que és cert que els darrers temps s'ha donat un impuls important i s'ha fet una feina important quant a energies renovables, etc.

Res més. Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Mas. Per part del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Idoia Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. En primer lugar, en esta proposición no de ley, El Pi habla de que tenemos una crisis energética producida por la invasión de Ucrania por parte de Rusia. La invasión de Ucrania por parte de Rusia es un hecho ajeno a la voluntad de nuestro país, evidentemente, es un hecho que responde a la voluntad de un señor, que es Putin, que ha decidido llevar a cabo esta barbaridad, esta masacre en Ucrania. Circunstancias externas a la voluntad de nuestro país, es decir, de los ciudadanos de nuestro país y, por tanto, también de los ciudadanos de Baleares, puede haber múltiples, se puede escapar un virus de algún laboratorio de algún país y ocasionar una pandemia; puede ocurrir que en un país determinado una persona con ansias de poder, o no sé muy bien con que ansias, pues decida empezar guerras que son absurdas y que son una auténtica barbaridad, como la de Ucrania; siempre habrá circunstancias que nos hagan vulnerables y el problema no son esas circunstancias, el problema es que nosotros no seamos capaces de protegernos de ellas, que nosotros hayamos cedido nuestra soberanía a esos políticos de Bruselas, a esas élites globalistas, que han decidido que España no puede explotar sus propios recursos energéticos porque tiene que depender de otros países. El problema es que somos tremendamente dependientes energéticamente del exterior y estamos al arbitrio de estas circunstancias que ocurren.

Por eso, creemos, desde VOX, que nosotros lo que tenemos que hacer es avanzar hacia nuestra soberanía energética y, por eso, puedo estar de acuerdo con el tercer punto de esta iniciativa, que dice que hay que dar un impulso más decidido a las políticas de ahorro energético -no exactamente-, lo que habría que hacer es políticas que se dirijan hacia la soberanía energética.

Yo entiendo que usted habla de instalación de parques eólicos marinos, sí, sería una solución, pero también hay que explotar otras posibilidades como, por ejemplo, la energía térmica o la energía nuclear, porque es necesario hoy por hoy contar con ese tipo de fuentes de energía para poder seguir adelante con nuestra industria, con nuestras empresas y con la vida en general de las personas y de las familias.

Por tanto, no puedo estar de acuerdo con lo que usted comenta en este tercer punto.

En cuanto al primer punto, nos habla de que este Real Decreto Ley 14/2022, del Gobierno de España, pues que puede haber invadido competencias de la comunidad autónoma. Mire, aquí el problema no es quién dicta el real decreto ley, sino el contenido del real decreto ley, y de hecho que lo dicte el Sr. Sánchez o que lo dicte la Sra. Armengol para mí no es garantía de una mejor gestión, al contrario, este gobierno lleva decenas..., este gobierno autonómico lleva decenas de decretos ley en lo que llevamos de legislatura y la mitad de ellos han tenido que ser corregidos porque contenían preceptos que eran inconstitucionales; y así se lo ha dicho el Ministerio de Administraciones Públicas, que no es sospechosa de ser de VOX la persona que lo dirige, ¿verdad?

Entonces, aquí no se trata de eso, se trata de que se respeten los derechos de los ciudadanos, de que se legisle en función de

lo que está establecido en la Constitución y respetar la Constitución Española es mucho más que pelearse por quien tiene que llevar a cabo unas políticas u otras.

Ustedes me dicen muchas veces que yo soy incongruente porque digo que hay defender los intereses de España delante de la Unión Europea, pero que luego, claro, cuando digo que las comunidades autónomas son prescindibles, pues eso es incongruente. ¡Cómo no vamos a defender desde aquí! Pero es que hay una cosa, un elemento básico y fundamental que ustedes obvian, que es que el Congreso de los Diputados también lo elegimos aquí, también votábamos aquí; en cambio, yo no he votado a los políticos que están en la Comisión Europea, yo lo que he votado es un Parlamento Europeo, que es un paripé, que es una falsa sensación de democracia que nos quieren hacer (...), saben ustedes perfectamente que al Parlamento Europeo los asuntos que llegan son los que ya están mascados en la Comisión y que no tienen iniciativa, bueno, una iniciativa sí, con miles y miles y miles de firmas que luego al final se aprueba o no se aprueba. Pero, al final, quien manda es el Consejo de Estado y la Comisión Europea, que no la elegimos nosotros, no, y es quien nos está imponiendo las políticas globalistas de las que les estoy hablando.

Por tanto, yo el Gobierno de España a mí me tiene que representar exactamente igual que a uno de Murcia. Por tanto, no es cierto lo que ustedes dicen de que el Gobierno de España no me tenga que defender, otra cosa es que luego el Gobierno de España se dedique a mirar por sus intereses, pro los intereses de los políticos que ocupan el Gobierno y no por los intereses de los ciudadanos.

Sí, veo que me va a decir que se me agota el tiempo, por tanto, mi voto también será en contra de estos otros puntos.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Ribas. Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula Sr. Jordi..., perdó, sí que m'han canviat l'ordre, perdoni, disculpi, Sr. Sanz. Per part del Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sra. Antonio Sanz.

EL SR. SANZ I IGUAL:

Gràcies, Sra. Presidenta, per això l'he avisada, perquè així no es botassin els llocs. Bé, és curiós quan parlem d'una iniciativa relativa a l'eficiència energètica, òbviament, l'única manera en la qual aconseguirem que el canvi climàtic s'aturi és que la gent primer cregui que tenim un problema climàtic i que una de les qüestions més important és l'energia, i l'energia per poder canviar-ho s'ha de reduir el consum, s'ha optimitzar el consum i que sigui més eficient. I no vol dir d'aquesta manera que hi hagi menys consum i hi hagi menys serveis, i justament per això s'han fet aquests reials decrets, perquè s'ha de reduir el consum.

S'ha parlat de la corbata, m'ha paregut sentir, és que no he pogut sentir-ho molt bé perquè tenia un parell de trucades personals, però s'ha parlat de la corbata del Sr. Sánchez, crec que fins i tot s'ha parlat avui d'aquesta qüestió; doncs que es

facin mesures per tractar d'estalviar crec que és una necessitat que hauriem d'estar tots en el mateix sentit.

Li donarem suport a dos dels tres punts, Sr. Melià, al segon i al tercer, perquè considerem que sí que és cert que s'ha de mirar com es fa a cadascuna de les comunitats.

I parlant d'incongruències, sí que parlaré d'incongruències, perquè hem vist com no fan falta autonomies, però són vicepresidents d'autonomies i cobren un sou però no tenen competències; no fa falta Parlament Europeu, però tenim tres eurodiputats al Parlament Europeu que decideix coses; és més, els reclamen que vinguin a una comissió sobre l'IMAS a la cambra europea. Això, ho sent molt, no és coherent! Jo, si no crec en una cosa, no la faig servir, és tan senzill com això. Si crec en una cosa la faig servir com un argument i si no hi crec no la faig servir. Entenc que els tres eurodiputats del Grup Parlamentari VOX hauran donat el seu sou perquè, com que és una pantomima, poden quedar-se a Espanya i treballar per al seu país i no ser allà en aquestes qüestions.

Com que jo sí crec que les mesures que vénen de la Unió Europea, que és de les quals dimanen aquests reials decrets llei que tenim a Espanya, i què fan o han fet possible la Llei de canvi climàtic, que és una iniciativa que tenim a les Illes Balears, i què farà que continuem tenint illes, crec que sí que aplicaré la meua coherència i per això donaré suport a dos dels tres punts de la proposta del Sr. Melià.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Sanz. Ara sí, per part del Grup P arlamentari Socialista té la paraula el Sr. Jordi Marí.

EL SR. MARÍ I TUR:

Sí, moltes gràcies, Sra. Presidenta, bon dia, senyors i senyores diputats. Certament, el panorama econòmic a nivell internacional és actualment molt inestable, derivat del conflicte bèl·lic entre Rússia i Ucraïna i la seva derivada en forma dels preus de l'energia.

Davant d'aquest panorama, des del Grup Parlamentari Socialista el que veiem és que la feina feta pel Govern de l'Estat és la feina que la situació demanda. Era evident la necessitat d'una reacció i pens que el Govern d'Espanya ha posat damunt la taula moltes reaccions, no només una, no només el Decret 14/2022, del qual es tracta a la proposta, això és simplement una de les reaccions davant d'aquest panorama, que el Sr. Melià, és clar, el titulava al principi d'"alarma social", home!, jo entenc que pugui haver generat opinions distintes, polèmica, tot respectable, però "alarma social" m'ha semblat simplement una mica exagerat.

Com deia, no només aquest decret sinó altres reaccions, com per exemple l'excepció ibèrica que va permetre limitar els preus del gas a Europa i a Portugal. Aquesta excepció ibèrica, que tan bé ha funcionat, que resulta que la copia Europa per a la resta d'Espanya; és clar, aquella que deia..., el Partit Popular

va titular de “*timo ibérico*”, ara resulta que la resta d'Europa la copia. Ho dic per allò que deia la Sra. Riera, també, de quan la meitat de l'hemicicle no li doni suport és un senyal que això no funciona. Bé, vostès tampoc no varen donar suport a l'excepció ibèrica i a moltes altres, i ara resulta que Europa les copia. Per tant, no em sembla un indicador vàlid que digui que la meitat de l'hemicicle no li dona suport, perquè l'únic que fan és boicotejar-ho.

Bé, per tant, avui El Pi ens planteja si algunes d'aquestes reaccions estaven en mà o haurien d'haver estat en mà de les comunitats autònomes. Doncs, nosaltres respectam profundament tots aquells que vulguin plantejar aquest aclariment perquè és totalment legítim, però des del Grup Parlamentari Socialista votarem en contra d'aquest punt. Per què? Perquè el Decret 14/22 el que fa, bàsicament, és reformar i modificar lleis en vigor de caire estatal. Si agafam el decret, “*artículo 1: modificación de la Ley 15/2009, de transporte terrestre; artículo 2: modificación de la Ley 16/87, de transportes terrestres; artículo 3: modificación del Real Decreto Ley 3/22 -i puc continuar-, artículo 7: Real Decreto Ley 11/22, de consecuencias económicas y sociales de la guerra en Ucrania; artículo 15: de nou el Real Decreto 3/22; artículo 18: modificación del texto refundido de Puertos del Estado y de la Marina Mercante*”, per no esmentar la disposició final cinquena, sisena, setena, novena i desena, que són modificacions, com dic, de la legislació estatal principalment, i la principal que és el Reglament d'instal·lacions tèrmiques d'edificis, que és, com dic, una regulació estatal. Per tant, això és la qüestió.

Per no esmentar un altre aspecte -diguéssim- de caire temporal, que és que si aquest decret decau el novembre del 2023, i primer hem d'encarregar un informe al Govern de les Illes Balears i després hem de fer un hipotètic recurs d'inconstitucionalitat, jo crec que per a quan tot això estigués fet -i és una qüestió pràctica- el decret no estaria en vigor.

També és cert que, és clar, la vulneració la posam sobre les mesures que no ens agraden, no hi ha vulneració en les ajudes als transportistes, no hi ha vulneració de competències en les ajudes a les beques?, que també són competències autonòmiques. Però aquí, evidentment, com que a tots ens sembla bé..., per tant, una cosa són les competències i l'altra les mesures que no ens semblin bé o malament.

Al segon punt sí que li donarem suport, ja que una cosa amb la qual sí coincidim amb El Pi és en la necessitat de donar seguretat, la màxima seguretat, als operadors econòmics i jurídics i, per tant, consideram correcte i adient que es puguin aclarir tots aquests criteris.

I en el punt tercer també li donarem suport. Per tant -no ho he dit- demanaria la votació separada dels punts, si el proponent ho volgués acceptar.

I respecte d'aquest tercer punt, nosaltres, en qualsevol cas, sempre ens hem mostrat favorables a l'impuls de les energies renovables dins de la nostra comunitat, que compta amb uns actius molt valuosos per explotar i per rendir amb l'augment de la introducció de les energies renovables... I què s'ha fet amb tot això? El Govern de les Illes Balears...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Mari, ha d'anar acabant...

EL SR. MARÍ I TUR:

... -vaig acabant-, què ha fet, a més d'anar a diverses ponències internacionals per implantar l'energia eòlica? S'ha sol·licitat a la Secretaria d'Estat d'Energia i Medi Ambient la regulació de l'espai marítim a les Balears per començar a establir zones, àrees, aptes per a la instal·lació dels parcs eòlics marins.

Per tant -diguéssim- que aquesta primera passa fins i tot ja està feta. La principal limitació que tenim a Balears per a la implantació d'energies renovables és el consum de territori perquè tenim un territori escàs i, per tant, la manera de guanyar terreny a les nostres illes és començar per l'eòlica marina.

Això és tot. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Mari. Per contradiccions i per part del grup parlamentari proponent, té la paraula el Sr. Josep Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, es diu pels grups que no donaran suport al punt primer, que hi havia una necessitat i que s'havia de reaccionar ràpidament. Ningú no ho nega, però la pandèmia de la COVID posa damunt la taula una altra manera de reaccionar ràpidament, que és la cogovernança; a la COVID, a una pandèmia on hi havia morts i persones malaltes, es va donar a les comunitats autònomes un paper molt important en la presa de decisions.

En aquesta qüestió energètica no s'ha volgut donar marge de maniobra a les comunitats autònomes, i aquesta és l'essència de la nostra proposta.

Què això prové d'altres lleis estatals, que és possible que s'hagin ultrapassat en la seva competència i també hi hagi una invasió de competències? És possible.

Per tant, nosaltres volem..., el que nosaltres demanam és que es faci un informe per part del Govern balear, que s'estudii i es valori tot el reial decret, també les ajudes, Sr. Mari, tot el reial decret, no només un punt del reial decret, ni els punts que no ens agraden del reial decret, tot.

Jo crec que això seria defensar l'autogovern de les Illes Balears, per tant, això seria posar l'accent en les responsabilitats que té el Govern de les Illes Balears. Però vostès, senyors del PSOE i de Podemos, no volen assumir aquesta qüestió.

Perquè no és només un tema de graus de temperatura, que també ho és, perquè ens hem d'adaptar a la realitat de les Illes Balears, però també hi ha altres obligacions, com el tema de les portes automàtiques: amb una despesa per part dels comerciants important, que alguns tenen dificultats de realitzar, perquè no precisament passaven un moment econòmic pròsper,

venien de la pandèmia i d'una crisi del petit i mitjà comerç, i vostès els posen obligacions i els amenacen amb sancions. Si vostès troben que això és el camí correcte, nosaltres no ho podem compartir de cap manera.

Em diu el Sr. López que no vulnera competències. Com ho sap, com ho sap? Nosaltres el que demanam és que es faci un informe jurídic per part de l'Advocacia de la comunitat que ens digui si vulnera o no vulnera, el passa és que vostès ja van per davant i ja diuen el que resultarà d'aquest informe; ja ho veurem, deixin que es faci l'informe.

Respectar la Constitució és defensar les competències de les comunitats autònomes, perquè a mi em fa gràcia, nosaltres respectam la Constitució, però votarem en contra que es respectin les comunitats autònomes, que estan dins la Constitució. En què quedam? Això és prou difícil d'entendre.

Per tant..., perquè no és una qüestió de si Sánchez o Armengol, no és una qüestió d'unes persones concretes o d'un color polític concret, nosaltres el que volem i el que defensam a través d'aquestes iniciatives és que l'establiment concret de les temperatures dels locals o de les obligacions de tancament dels locals, de les portes automàtiques, de quan han de tancar els mostradors, sigui una decisió del Govern de les Illes Balears perquè, en definitiva, això té molt a veure amb les competències comercials i de medi ambient que tenen les Illes Balears.

I, per tant, nosaltres el que no podem acceptar és que l'Estat faci una regulació sense marge de maniobra per a les comunitats autònomes i sense capacitat d'adaptació a les realitats diferents que existeixen a l'Estat.

Agraïm el suport que se'ns donarà a alguns punts de la nostra iniciativa i evidentment acceptam la votació separada.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. Una qüestió que no m'ha quedat clara, Sr. Melià. Vostè havia presentat una esmena *in voce* per la qual modificava la data que posen..., no? És a dir, es manté talment.

D'acord, per tant, si els sembla bé, passam a votar la Proposició no de llei, RGE núm. 6945/22, i ho farem punt per punt, atès que ha acceptat la votació separada.

Per tant, passam a votar el punt número 1.

Vots a favor?

Vots en contra?

Cap abstenció.

Per tant...

LA SRA. SECRETÀRIA:

6 vots a favor, 7 en contra.

LA SRA. PRESIDENTA:

Ara passam a votar el punt número 2.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

LA SRA. SECRETÀRIA:

12 vots a favor i 1 abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

I, ara sí, passam a votar el punt número 3.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

LA SRA. SECRETÀRIA:

11 vots a favor i 2 abstencions.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència, queda rebutjat el punt número 1 i aprovats els punts 2 i 3 de la Proposició no de llei RGE núm. 6945/22, per una reducció energètica adaptada a la realitat de les Illes Balears.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Bon dia a tothom.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS
